

13:7-14 Distribute the land east of the Yarden

1. Commentary of Abarbanel, pg. **דס**

לא זכר אם אותם השבטים נתרצו באותה ירושה ולקחו אותה אם לא, כי אם שנתנה משה אליהם, לפי שהיה הדרוש שמה בספור המלכים, לא בחלוקת הארץ, כמו שאמרת...
It did not mention whether those tribes agreed to that inheritance and took it or not, only that Moshe gave it to them, because the need there was to tell of the kings, not the division of the land, as I have said...

2. Commentary of Abarbanel, pg. **סה**

והיה זה אצלי לפי שהלויים היו נושאי ארון ברית ד', ולכן היה ראוי שיקרה אליהם כמו שיקרה לארון, ולא יהיה להם ערים לשבת כי אם אחר היות הארון בעיר מושב.
In my view, this was because the Leviyim carried the Aron of the covenant of Gd, and so they deserved the fate of the Aron. They would not have cities in which to dwell until the Aron would have a city of dwelling.

13:15-23 The land of Reuven

3. The Mesha Stele (William Hayes Ward translation), 9th century BCE

And the king of Israel built Jahaz and dwelt there while fighting me, but Chemosh drove him out before me. And I took from Moab two hundred men, all of them noblemen, and established them in Jahaz; thus I took possession of it to attach it to (the district) of Dibon. And I built Qarhoh...

And I cut beams for Qarhoh with captives from Israel. And I built Aroer and I made the highway in the Arnon and I built Beth Bamoth, for it had been destroyed. And I built Bezer because it lay in ruins... so men of Dibon, because all Dibon was loyal to me. And I ruled... one hundred towns which I added to the land and I built... and Beth Diblathen and Beth Baal Meon...

4. Radak to 13:21

אלה חמשת מלכי מדין היו נסיכי סיחון בעוד שהיו סיחון והאמרי יושבי הארץ, קודם שלכדום ישראל היו אלה נשיאי הארץ נסיכי סיחון, כי תחת ממשלת סיחון היה מדין בימים ההם:
These five Midianite kings were princes of Sichon when Sichon and Emori still dwelled in the land; before Israel captured them these were princes of Sichon, for Midian was under Sichon's reign in those days.

5. Talmud, Sanhedrin 106a

קוסם? נביא הוא! אמר רבי יוחנן: בתחלה נביא ולבסוף קוסם. אמר רב פפא: היינו דאמרי אינשי, מסגני ושילטי הואי, איזון לגברי נגרי.
A "koseim"? He was a prophet! Rabbi Yochanan said: At first he was a prophet, and then a koseim. Rav Pappa said: It is as people say, "I was a wife of deputies and rulers, and then I strayed with carpenters."

6. Radak to 13:21

לא נביא היה אלא קוסם ונבואתו היתה לשעה, או לכבוד ישראל בא אליו מלאך ד' לדבר הנבואות ההם.
He was only a koseim; his prophecy was temporary. Or, perhaps a malach of Gd came to him to speak those prophecies only in honour of Israel.

7. Talmud, Sanhedrin 106a

אמר רבי יוחנן: שהלך ליטול שכר עשרים וארבעה אלף [שהפיל מישראל]. אמר מר זוטרא בר טוביה אמר רב: היינו דאמרי אינשי: גמלא אזלא למיבעי קרני, אודני דהוו ליה גזיזון מיניה.
Rabbi Yochanan said: He went there to take payment for the 24,000 [Israelites he had killed]. Mar Zutra bar Tuviah said, citing Rav: It is as people say, "A camel demanded horns, and they cut off the ears it had."

13:24-32 The land of Gad and Menasheh

8. Midrash, Sifra Behar 1

"כי תבאו" - יכול משבאו לעבר הירדן? תלמוד לומר "אל הארץ", ארץ המיוחדת...
"When you come into" - I might think this was when they entered the eastern side of the Yarden? "To the land" - The designated land...

"לתת לנו" ... רבי שמעון אומר פרט לעבר הירדן שנטלתו מעצמך

"To give to us"... Rabbi Shimon said: Excluding the eastern side of the Yarden, which you took independently.

10. Rabbi Eliezer Waldenberg, Tzitz Eliezer 10:1:5:22

ואודות שטח הגולן אשר בבשן, ויתר שטחים שכבשו מארץ סיחון ועוג או מעמון ומואב, הנה מלבד שחל עליהם הצעות הדינים שהבאנו עד כה, יעוין עוד בשו"ת תשב"ץ ח"ג סימנים קצ"ה - ר' שמאריך בכלל לבאר ולהוכיח שכל מה שנחלקו לא נחלקו אלא בעמון ומואב שלא טהרו בסיחון שאותן לא כבשוהו מעולם, וה"ה מה שאמרו בב"ב נו. כל מה שהראהו הקב"ה למשה חייב במעשר ואמר' "לאפוקי הר שעיר עמון ומואב" בהכי איירי, אבל אותן ארצות שטהרו בסיחון דין ארץ ישראל אשר לתשעת המטות יש להם...

Regarding the Golan in Bashan, and the other areas they conquered from Sichon and Og, or from Amon and Moav, the laws we have laid out until now applied to them, but also see Tashbetz III 198-200, where he goes on at length to clarify and demonstrate that the debate was only regarding the portions of Amon and Moav which were not purified by Sichon, which the Jews never conquered. The same is true for Bava Batra 56a, which says that the area that Gd showed Moshe is obligated in tithing, "excluding Mount Seir, Amon and Moav" – that is talking about this portion. But the lands which were purified by Sichon have the same law as the Land of Israel taken by the nine tribes...

13:33 Levi's Lot

11. Commentary of Malbim to 13:33

כבר נזכר זאת (פסוק יד) ושם אמר "אשי ד' הוא נחלתו", ופה אמר "ד' הוא נחלתו". ויובן עפ"מ"ש (דברים יח:א-ב) "לא יהיה לכהנים הלויים חלק ונחלה עם ישראל אשי ד' ונחלתו יאכלון, ונחלה לא יהיה לו בקרב אחיו, ד' הוא נחלתו, ש"בא ג"כ המאמר כפול, תחלה אמר "חלק ונחלה" ואמר "אשי ד' יאכלון", ואח"כ אמר "נחלה" לבד ואמר "ד' הוא נחלתו".

אך מדבר בשתי בחינות:

א] שלא יקחו חלק בארץ, והוא שלא יקחו השבט הזה מצר מיוחד עפ"י גורל בעת חילוק הארץ כמו שלקחו יתר השבטים, ועז"א "חלק ונחלה", ואמר הטעם כי תחת חלקם בארץ יתנו להם ישראל אשי ד' שהם מתנות כהונה ולויה, ועז"א "חלק ונחלה עם אחיו", מלת "עם" מורה השיתוף שלא ישתתפו בחלוקת הארץ.

ב] ואח"כ אמר שהגם שנתנו להם ערים לשבת ומגרשיהם, וזה היה להם נחלה שהנחילום לבניהם, בכל זה לא יהיה לו נחלה זו "בקרב אחיו", ר"ל שלא יקחו ויפרישו הערים בעת החלוקה... רק אחר גמר חלוקת כל השבטים נתנו להם בני ישראל מנחלתם כמ"ש (לקמן כא). ובאר הטעם "כי ד' הוא נחלתו", ויהיה זה [הפרשת הערים] כתרומת ד' שירימו כל שבט קדש מחלקו. ולכן לא הפריש משה ערי הלויים בחייו מנחלת בני ראובן ובני גד, רק יהושע הפרישם אחר גמר החילוק.

ולכן למעלה (פי"ד) אחר שזכר כבוש משה דרך כלל, טרם יזכור החלוקה הפרטיית של בני ראובן ובני גד, אמר שלא חלק לשבט לוי כשבט בפ"ע... ובאר הטעם הראשון "אשי ד' הוא נחלתו." ופה אחר שזכר החלוקה הפרטיית אומר שגם אח"כ לא נתן משה נחלה לשבט לוי, ר"ל להפריש ערי הלויים בחייו, מצד ש"ד' הוא נחלתו."

This was already mentioned in 13:14, "The fires of Gd are his portion," while here it said "Gd is his portion."

This may be understood based on Devarim 18:1-2, "The kohanim and leviyim *will not have a portion and lot* with Israel; the fires of Gd and His lot they shall eat. And *he shall not have a lot* in the midst of his brothers; Gd is his lot." This is also doubled, first saying *portion and lot* and the fires of Gd they shall eat, and later saying *lot* alone and Gd is his lot.

It speaks of two different aspects:

- That they not take *a portion* in the land, meaning that this tribe shall not take a special boundary by lottery at the time of the division of the land, as the other tribes will take. Regarding this it said, *lot and portion*, and it explained that in place of their portion in the land, Israel would give them the fires of Gd, the gifts of kehunah and leviyah. Regarding this it said, *portion and lot* with his brothers, "with", indicating partnership. They shall not be partners in the division of the land.
- And then it said that although they were to be given cities and zones in which to dwell, with their zones, and this would be the lot given to their children, still, he would not have this lot "in the midst of his brothers", meaning that they would not take and set aside the cities at the time of the distribution... Only after the conclusion of the distribution of all of the tribes did the Children of Israel give them from their portions, as recorded in Yehoshua 21. And it explained the reason, For Gd is his portion, and this [division of the cities] would be like the terumah of Gd, each tribe elevating the sacred from its portion. And therefore Moshe did not separate the Levite cities in his lifetime from the portion of Reuven and Gad; only Yehoshua separated them after the division was concluded.

And therefore, in 13:14 after it mentioned Moshe's general conquest, before mentioning the separate distribution of Reuven and Gad, it said that Levi did not receive as an independent tribe... And it explained the first reason, the fires of Gd are his portion. And here (13:33), after it mentioned the individual distribution it said that even afterward, Moshe did not give the lot to the tribe of Levi, designating the Levite cities in his lifetime, because Gd is his portion.